

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18265

Θέμα 230^ον Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Ἄλλ' ἢ τυραννίς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἅ βούλεται.*
- ΚΡ. *Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.*
- ΑΝ. *Ὅρωσι χοῦτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*
- ΚΡ. *Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;* 510
- ΑΝ. *Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.*
- ΚΡ. *Οὐκοῦν ὄμαιμος χά καταντίον θανάων;*
- ΑΝ. *Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.*
- ΚΡ. *Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;*
- ΑΝ. *Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ καταθανῶν νέκυς.* 515
- ΚΡ. *Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.*
- ΑΝ. *Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.*
- ΚΡ. *Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.*
- ΑΝ. *Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστός τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος.* 520
- ΑΝ. *Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;*
- ΚΡ. *Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.*
- ΑΝ. *Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.*
- ΚΡ. *Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.* 525

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Σὺ τοῦτο μούνη ... ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.****(Μονάδες 30)**

ΚΡΕΩΝ

Εσύ μόνη από αυτούς εδώ τους Καδμείους το βλέπεις έτσι αυτό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Το βλέπουν και αυτοί: αλλά εξαιτίας σου (για χάρη σου) κλείνουν το στόμα τους.

ΚΡΕΩΝ

Δεν ντρέπεσαι λοιπόν εσύ που σκέφτεσαι διαφορετικά από αυτούς εδώ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Δεν ντρέπομαι.) Γιατί δεν είναι αισχρό να τιμά κανείς τα αδέρφια του.

ΚΡΕΩΝ

Αδελφός από το ίδιο αίμα δεν ήταν κι αυτός που σκοτώθηκε απέναντι ακριβώς;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Από το ίδιο αίμα ήταν, από μια μάνα και από τον ίδιο πατέρα.

ΚΡΕΩΝ

Πώς λοιπόν προσφέρεις (στον Πολυνείκη) τιμές που είναι ασέβεια για εκείνον;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Δεν θα συμφωνήσει με αυτά (δεν θα τα επιβεβαιώσει αυτά) ο σκοτωμένος.

ΚΡΕΩΝ

(Θα συμφωνήσει / Θα τα επιβεβαιώσει) βέβαια αν τον τιμάς εξίσου με τον ασεβή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

2. Ποια ήταν η κατάρα του Οιδίποδα για τους δύο γιους του και ποια η αιτία της;

(Μονάδες 10)

Σε σωζόμενο απόσπασμα της Θηβαΐδας αναφέρεται ότι ο Οιδίποδας καταράστηκε τους δυο γιους του να μοιράσουν την κληρονομιά του με σπλισμένο χέρι και να κατεβούν στον Αδη αλληλοσφαγμένοι, επειδή είχαν παραβεί την εντολή του να μη χρησιμοποιήσουν ποτέ το ασημένιο τραπέζι του Κάδμου και το χρυσό κύπελλο (δέπας), με το οποίο έπινε κρασί ο Λάιος.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ῥμαϊμος</i>	α) ντρέπομαι
2. <i>νέκυς</i>	β) καθαρός, δίκαιος

3. συνεχθαίρω	γ) μισητός
4. εύαγής	δ) νεκρός
5. έπαιδοῦμαι	ε) συμεριζομαι το μίσος
	στ) αδερφός
	ζ) χάνομαι

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. δ)
3. ε)
4. β)
5. α)

Περισσεύουν τα γ) και ζ).

β) ευσπλαχνία, αιμοδότης, όλεθρος, απέχθεια, αναρχία: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

ευσπλαχνία → όμοσπλάχνους
αιμοδότης → ὄμαιμος
όλεθρος → ὄλετο
απέχθεια → συνέχθειν
αναρχία → ἄρξει

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος